

Sekariah

(Zechariah)

Hay A'at Tuwen Liblu An Sekariah

Hi Sekariah ya impa'innilana nadan tataguh ad Jerusalem an mahapul an iphodda nan Templo. Ya imbagana bon wa'et mangun'unuddan Apu Dios ya mibangngad nan maphod an a'at di nitaguwanda tuwali ya ta'on on nan numboblayanda. Ya hay a'atan tuwe ya hitun agibbuhon di pundusaan Apu Dios hinadan binuhuldan tinanud Israel. Ta nan pinto' Apu Dios an Patul di mun'ap'apu.

Hay Nitudo' Ituwen Liblu

1. Hay nangibagaan Apu Dios hinadan i Jerusalem ta muntutuyudah bahulda (Sekariah 1:1-6)
2. Hay nangipatigan Apu Dios i Sekariah hi pumbalanan nadan Judyu ya nan niyatandan hiya an Ap'apu (Sekariah 1:7-6:8)
3. Hay nangipikoronaan Sekariah hinan koronan di patul hinan padi an hi Joshua ta ipa'elan nan ahi umali an Patul ya Padi an tinuddun Apu Dios (Sekariah 6:9-15)
4. Hay nangibagaan Apu Dios hi punwagahanah nadan tatagunah udum hi algo (Sekariah 7-8)
5. Hay umaliyan nan Patul an mumpapto' hinadan tatagu mu adida un'unudon mu hay umudi ya hiyay ibilangdah patulda (Sekariah 9-14)

Hay Nangibagaan Apu Dios Ta Ibangngad Nadan Tatagun Mangun'unud I Hiya

1 ¹Hidin mi'awaluh bulan hinan mi'adwah tawon hi numpatulan Darius hi ad Persia ya himmapit hi Apu Dios i ha'on an propeta an hi Sekariah an imbalen Berekiah an hi na' Iddo ²ot alyonay, Nunhiglay e' bimmungotan i handidan a'ammodyu ³ta hiya nan ibagam hinadan ibbam an tataguh tuwen ibaga' an ongal di abalinanan Dios an alyo' di, Mumbangngad ayu'en mangun'unud i ha'on an Dios ya boddangan

da'yu. ⁴Ta adiyu iyunnud i handidan a'ammodityu te ta'on on imbagan nadan propeta hi idinongdan mangat hinadan adi maphod mu ningamut an adida dumngol ta hiya mo nan nadusada. ⁵Mu handidan a'ammodityu ya ta'on on nadan propeta ya nadney natayanda. ⁶Ta hiya nan ipanomnom'un da'yun immannung nan pinadapadana' an imbagabagan handidan baal'un propeta i dida mu ingganaot madusada ot ahida mohpe muntutuyu ot alyonday, Nipto' peman nan inat nan ongal di abalinanan Dios an nundusa i dita'u te hidiye tuwalyi imbagana atona.

Nan Nipatigo I Sekariah An Kabayu Ya Duwan Anghel

⁷Hidin mi'abaintit opat (24) di algo i diyen mi'ahimpulut ohay (11) bulan an ma'alih Sebat^a i diye damdaman mi'adwah tawon hi numpatuluan Darius hi ad Persia ya waday impatigon Apu Dios i ha'on an hi Sekariah an imbabalen Berekiah an hi na' Iddo. ⁸Ta i diyen nahdom ya anakkaya an tinigo' han anghel an nuntakkeh^b mumbolah^c an kabayu hinan awadan di kakaykayyiwan an mirtel hinan way nundotal. Ya wadaday udum an kabayuh indoggana an mumbolah ya pulaw ya han adi ma'abollah an waday numpuntakke i dadiye. ⁹Ot alyo' di, Apu, tanganu on wahtuday kabayu?

Ya wada boy ohan anghel an ni'hapit i ha'on an alyonay, Hiyah tuwey ipa'innila' i he'ah ad uwani.

¹⁰Ot alyon diyen anghel an wahdih awadan nadan kakaykayyiwan an mirtel di, Datuwe nadan hinnag Apu Dios an e manigoh nadan ma'ma'at hitun luta.

¹¹Ta dadiyen nuntakkeh kabayu ya alyondah nan anghel an wadah awadan nadan kakaykayyiwan an mirtel di, Imme amih abobbobleh tun luta ya maphod ta ma'id mo ha mungugubat.^d

¹²Ot alyon nan anghel di, He'a Apu Dios an ongal di abalinana ya anuud moy pammo'am hinadan i Jerusalem ya an namin hi ad Judah ya ten ume mo tayyah napituy (70) tawon hi nangipatigam hi bungotmun dida?

¹³Ot pa'ulayon Apu Dios di nambalna i diyen anghel an ni'hapit i ha'on.

¹⁴Ot alyon diyen anghel i ha'on di, Ibagam hinadan tataguh tuwen alyon nan ongal di abalinanan Dios an ongal anuy naminhodna ya pangihakitna i da'yun tataguna ya namama hi ad Jerusalem an ibilangnah boblena. ¹⁵Te alyonay, Nunhiglay bungot'uh nadan binuhulyun munlattuag an hay punli'nada ya ma'allinggopda. Manu te bimmungota'

^a 1:7 Nan Sebat ya hidiye nan mi'adwah duminggun di January ta ingganah nan mi'adwan dumingguh nan Pebrero. ^b 1:8 Hay pangalin di udum hinan nuntakke ya nunhakay.

^c 1:8 Nan mumbolah ya hidiye nan red hi English. ^d 1:11 Nan patul an hi Darius ya inabakna nadan ap'apuh abobboble ta hiya nan ma'id moy gubat.

i da'yun tatagu' ot ipa'abak da'yuh nadan binuhulyu. Mu nunhigla bo ayay namalpaligatdan da'yu mu nan ninomnom'un atonda. ¹⁶Ta hiya nan ha'on an ongal di abalinanan Dios ya ibaga' an hom'on da'yu ta ipaphod'u nadan nun'apa"ih hi ad Jerusalem an namamah nan Templo.

¹⁷Ot alyon bon nan anghel i ha'on di, Ibagam bo hinadan tatagu an alyon bon nan ongal di abalinanan Dios di, Boddangan da'yun tatagu' ta kumadangyan ayun munhituh nadan bobleh ad Judah te ipapto"u mo tun ad Jerusalem an imbilang'uh boble'.

Nan Nipatigo I Sekariah An Ha'gud

¹⁸Ot itangad'u ya inoy an tinigo' han opat an ha'gud. ¹⁹Ot mahmaha' hinan anghel an ni'hapit i ha'on an alyo' di, Tanganu on teda dohah?

Ya alyonay, Datuwen ha'gud ya dida nan pun'ap'apuwan an nangiwayat hinadan i Jerusalem ya an namin ayun i Judah ya i Israel.

²⁰Ya alina boh on impatigon Apu Dios di opat an mun'udih. ²¹Ot mahmaha' hi'on nganney eda aton ya alyon nan anghel di, Datuwen ha'gud ya dida nimpe nan nangiwayat i da'yun i Judah ya ma'id ha mabalin hi mangabak i dida. Mu datuwen mun'udih ya immalida ta tattakutonda dadiyen opat an ha'gud.

Han Nipatigo I Sekariah An Nangdon Hi Linubid An Punlukud

2 ¹Hidin itangad'u bo ya inoy an tinigo' han tagun inodnanay linubid an punlukud. ²Ot alyo' i hiyay, Danay pangayam?

Ya alyonay, E' lukudon di binillog di ad Jerusalem.

³Indani ya nakak nan anghel an uggan mi'happitan i ha'on. Ta hidin ume ya wada han oha bon anghel an mun'idamun hiya ⁴ot alyonay, Tagtagom ta em ibaga i diyen mangilog an nangdon hi linubid an dumakkodakkol di tatagu ya animal hi ad Jerusalem ta hiya nan mahapul an ma'aan nadan alad ta waday umohnongan di udum. ⁵Te inalin Apu Dios di, Ha'on an Dios ya mumbalina' hi ay apuy an mi'alad hi nunlini"odan ta manandi i diyen boble ya miha"ada' hidi ta mundongol hidiyen boble.

Hay Pangipa'anamutan Apu Dios Hinadan Tatagunah Numboblayanda

⁶Ya wada boy nangalyan Apu Dios hinadan tatagu di, Awigingonyu ta bumtik ayun tatagun inwokat'uh nangappit hi huddo'na ⁷ta taynanyuh ad Babilon ta mumbangngad ayuh ad Jerusalem an numboblayanyu tuwali.

⁸Te ha'on an ongal di abalinanan Dios ya alyo' di, Hanadan mamalpaligat hinadan pa'appohpohdo' an tatagu' ya paddungnay ha'on an Dios di nangatanda.

Ta hiya nan ha'on an hi Sekariah ya hinnaga' hinan ongal di abalinanan Dios ta e' ibaga datuwen imbagana hinadan nangubat ya

numpangalah nadan nun'abalol an wadan dita'u. ⁹Ot nomnomnomon ta'u an hi Apu Dios di mundusan dida ta pun'ala ta'u pibon hambutda nadan nun'abalol an wadan dida. Ot ma'at'e dadiye ya hidiyey panginnilaanyu an immannung an nan ongal di abalinanan Dios di nannag i ha'on.

¹⁰Ya imbagan Apu Dios hinadan tataguh ad Jerusalem di, Hanat ikankantayuy pun'amlonganyu te umaliya' an mi'hitu i da'yu.

¹¹Te i diye ya dakolda mohpey mangun'unud i Apu Dios ta mumbalindah tataguna ya mi'hituh Apu Dios i dita'u. Ta hidiye boy panginnilaanyun namin an ha'on an propeta ya hinnaga' hinan ongal di abalinanan Dios. ¹²Ya mumbalin hi ad Judah hi boblen Apu Dios ya hi ad Jerusalem di ibilangnah iha'adana.

¹³Ot duminong ta'un namin te umalih Apu Dios an malpuh ad abunyan.

Hay Nipatigoh A'at Nan Na'abbaktun Padi

3 ¹Indani ya impatigon bon Apu Dios i ha'on hi Joshua an nabaktun padi an timma'dog hi hinangngab nan anghel Apu Dios. Ya wahdin timma'dog bo hi Satanas hi paldang Joshua an nidadaan an mangibagah nadan ipabahulnan Joshua. ²Ya alyon Apu Dios i Satanas di, Duminong'a. Te ha'on an Dios an namto' hi ad Jerusalem hi punhituwa' ya he'ay dusao'. Mu hituwen tagu ya mihwang an paddungnay binuhni' an na'aaan hinan mundalang an apuy.

³Ya hi Joshua an wahdin timma'dog hi hinangngab nan anghel ya na'luggit di lubungna. ⁴Ot alyon nan anghel hinadan baalnay, Aanonyu nan na'luggit an lubang tuwen tagu.

Ot alyona i Joshua di, Nomnomnomom an pinakawan'uy bahulmu ta hiya nan idattan da'a moh balun lubang di padi.

⁵Ot ha'on an hi Sekariah ya alyo' di, Agayu ta iha'adyu ha malinis hi turban^e i Joshua. Ot iha'adda nan turban ot lubangandah nan balun lubang yaden wahdi nan anghel Apu Dios.

⁶Ya inalini bon diyen anghel i Joshua di, ⁷Nan ongal di abalinanan Dios ya alyonay, Wa'e ta un'unudom nadan tugun'u ya atom nadan pinhod'u ya he'ay minaynayun an mumpapto' hinan Templo. Ya idat'uy abalinam an mi'hapit i ha'on an umat hinadan anghel. ⁸Ot hanat donglom Joshua an nabaktun padi tun ibaga' ya ta'on on da'yun ibbanan padi. Ta nomnomnomonyu an da'yuy ipatigan nadan maphod an ma'at hitun pangipa'aliya' hinan ohan padi an baal'u an ma'alih Hapang. ⁹Ya nomnomnomonyuh tuwen batun iha'ad'uh hinangngab Joshua an pituy angahna. Ya ha'on an ongal di abalinanan Dios ya itudo'uhdiy, Mamingpinghan an pakawano' di numbahulan nadan tatagu ituwen boble.

^e 3:5 Nan turban ya hidiye nan adukken luput an milipot hi ulun nadan linala'i.

¹⁰Ta hitun a'atana ya way ohaon nun'ayagana nadan ibbana ta mi'yam'amlongdah limminggopanyu ya pinumhodan di nitaguwanyu. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

Hay Nipatigan Nan Punhilawan Ya Han Duwan Bungbunga'an An Olibo

4 ¹Indani ya immali bo nan anghel an ni'hapit ni' i ha'on ot bangonona' te aya' nalo'. ²Ot alyonan ha'on di, Nganney tinigom?

Ot alyo' di, Anakkayan tinigo' han nabalitu'an an punhilawan an waday malukung an naha'adan hi lana. Ya hidiy alpuwan nan lana an umeh nadan pitun dilag diyen punhilawan. ³Ya hidiyen punhilawan ya nibattan hinan duwan kayiw an olibo.

⁴Ot mahmaha' hinan anghel an ni'hapit i ha'on hi'on nganney pinhod dadiyen ibaga.

⁵Ya alyonay, Undan aggem innila?

Ot alyo' di, Agge' innila.

⁶Ya alyon diyen anghel di, Hidiyen nipatigon he'a ya hidiye nan pinhod Apu Dios an ipa'innilam i Serubbabel. Te alyon nan ongal di abalinanan Dios di, Mabalin an atom Serubbabel nan ipa'at'un he'a an gapuh nan Espiritu' an bokon gapuh nan abalinanyu onu nan bikahyu. ⁷Ot mama'id nadan umat hi o'ongal an billid an humandih em pangigibuhan hinan Templo. Ta hitun em pangiha'adan hinan ma'udin batu ya itkukyun tatagu di, Hanat wagahan Apu Dios hituwe.

⁸Ya inalin bon Apu Dios di, ⁹Hi Serubbabel di nangiphod hinan nipabunan tun Templo ot hiya damdama boy mangigibuh. Ta hidiyey panginnilaan nadan tatagun immannung an ha'on an ongal di abalinanan Dios di nangituda' i he'a Sekariah.

¹⁰Hay panigon nadan tatagu ya kittang han natamuwan ta hiya nan ma'id ha amlongda. Mu ahida mun'am'amlong hi paniganda an inaynayun Serubbabel an mangiphod hinan Templo.

Ya himmapit bo nan anghel ot ibaganay ibalanan nan nipatigon ha'on an alyonay, Dadiyen pitun dilag ya dadiyey paddungnay matan Apu Dios an manmannigoh at'atton di atagutaguh tun luta.

¹¹Ot alyo' boh nan anghel di, Tanganu on wadadahdi han duwan kayiw an olibo an numbinahhel i diyen punhilawan? ¹²Ya tanganu on teda han duwan hapang di olibo an nitumu'an nadan duwan balitu' an ay gulipun bumudduhan nadan lanan malpuh nadan olibo?

¹³Ya alyon nan anghel di, Undan aggem innilay niyatan datuwe?

Ot alyo' di, Agge' innila apu.

¹⁴Ya alyonan ha'on di, Hay ipa'elanda ya nan duwan pinto' Apu Dios an bumoddang i hiyan mun'ap'apuh tun luta.

Hay Nipatigan Han Mitmittayap An Naludun An Puntud'an

5 ¹Alina boh on nipatigon ha'on han naludun an puntud'an an mitmittayap.

²Ya alyon nan anghel di, Nganneh tigtiggom?

Ot alyo' di, Tigtiggo' dee han naludun an puntud'an an mitmittayap an tulumpuluy (30) umpiy dinukkena ya himpulut limay (15) umpiy binillogna.

³Ot alyon diyen anghel di, Hay nitudo' i diye ya nan dusan ahi ma'at hi tataguh abobboble. Ta an namin di mangako ya mipapate ya hina'en bahhelna ya nitudo' hidi an mipapate nadan mangibahhoh nadan insapatadah atonda. ⁴Te alyon nan ongal di abalinanan Dios di dusaona nadan mangako ya nadan mangibahhon mangat hinan insapatada. Ta madusada ta lo'tat ya mapa"ih nadan numpunhituwanda ta ta'on on hanadan kayiw onu batu an niphod hidi ya mun'apapa"ihda.

Hay Nipatigan Han Balilih An Wahdi Han Babaih Dallomna

⁵Indani ya nihaggon bon ha'on nan anghel ot alyonay, Itangadmu'e ta tigom di humawwang.

⁶Ot alyo' di, On nganneh diye?

Ya alyonay, Hidiye'e ya balilih an punlukud hi bahul ta mipatigo an tun luta ya napnuh bahul di tatagu.

⁷Ta hidin nitagge nan lube an kalubna ya wahdi han inumbun an babai. ⁸Ya alyon nan anghel di, Hay ni'aligan tuwen babai ya nan nunhiglan adi maphod an a'at di tatagu. Ot italmodna bo nan kalub ta nihamad an nakaluban nan babaih dallomna.

⁹Ya alinah on nipatigo bon ha'on han duwan binabain muntayyapan an hay paya'da ya ay paya' nan hamuti an ma'alih stork. Ta immalida ot itaggeda nan balilih ot iye"eda.

¹⁰Ot mahmaha' hinan anghel hi'on daanay pangiyayanda i diyen balilih.

¹¹Ya alyonay, Iyedah ad Babilon ta iphoddahdi ha pangiha"adanda i diyen balilih. Ta nagibbuh'en niphod ya inha"addahdih diyen balilih ta dayawon nadan tatagu.

Hay Nipatigan Han Opat An Kalesa

6 ¹Indani ya nipatigo bon ha'on han opat an kalesan nalpuh nan numbattanan nan duwan paddungnay billid an gombang. ²Hanan namangulun kalesa ya ingguyud nadan mumbolah an kabayu. Ya hana'en mi'adwa ya ingguyud nadan mangitit an kabayu. ³Ya hana'en mi'atlu ya ingguyud nadan pulaw an kabayu ya hana'en mi'apat ya ingguyud nadan nadapdapul di tigodan kabayu. ⁴Ot mahmaha' bo hinan anghel hi'on nganneh nipa"elan dadiye.

⁵Ya alyonay, Datuwe nadan opat an nalpuh awadan Apu Dios an e manigoh abobbobleh tun luta. ⁶Ta nan kalesan ingguyud nadan mangitit an kabayu ya ipluydah nangappit hi huddo'nah ad Babilon. Ya na'en ingguyud nadan pulaw ya ipluydah nangappit hi alimuhan di algo. Ya na'en ingguyud nadan nadapdapul di tigodan kabayu ya ipluydah nangappit hi muyyadna.

⁷Ya dadiyen kabayu ya umaptudan umeh abobbobleh tun luta. Ta alyon mon nan anghel i diday, Ekayu mo ta tigonuy a'at nadan tataguh tun luta. Ot eda hawangon an namin.

⁸Ya muntukuk nan anghel i ha'on an alyonay, Nomnomnomom an dadiyen kabayun inipluydah huddo'na ya impadinongda nan bungot Apu Dios.

Hanadan Napilin Mun'ap'apu

⁹Ya alyon bon Apu Dios i ha'on di, ¹⁰Ume'ah balen da Josiah an imbabalen Sepaniah ta em alan nadan silber ya balitu' an inilpun da Heday ya hi Tobiah ya hi Jedayah hi ad Babilon. ¹¹Ta apyom hi korona ta ipakoronayuh nan nabaktun padi an hi Joshua an imbabalen Jehosadak. ¹²Ya ibagam i hiya an nan ongal di abalinanan Dios ya alyonay, Nomnomnomonyu an hiyah tuwey nipa'elan nan ma'alih Hapang an ahi umali an mangiphod hinan Templo an malpu i da'yun tinanud. ¹³Te hidiyen padi di mangiphod hinan Templo hi ad uwani ya hiya boy mun'ap'apu. Ya maphod di pangatna i dadiyen niyukod i hiyan tamuna. ¹⁴Ya hidiyen korona ya ahi miha"ad hinan Templo ta panginomnomnomanda i da Heday ya hi Tobiah ya hi Jedayah ya hi Josiah an imbabalen Sepaniah.

¹⁵Ya umaliday tatagun malpuh nun'idawwin boble ta bumoddangan mangiphod hinan Templo. Ta niphod'e nan Templo ya hidiyey panginnilaanyu an nan imbaga' ya nalpuh nan ongal di abalinanan Dios. Ot umannung an ma'at datuwe hi'on ihamad ta'un unudon hi Apu Dios.

Hanadan Nipto' An Pangat

7 ¹Hidin mi'apat hi algo hinan mi'ahiyam di bulan^f an ma'alih Kisleb hidin mi'apat hi tawon hi numpatulan Darius ya himmapit boh Apu Dios i ha'on. ²Te handi ya intuda' nadan i Betel da Sareser i Regem-Melek ya nadan tataguda ta eda mumpaboddang i Apu Dios. ³Ya wada boy pohdondan mahmahan hinadan padi ya propeta an wahdih nan Templon nan ongal di abalinanan Dios. An hay mahmahanda ya hi'on inaynayunda an umukayungan ya mun'ulat hinan mi'alimah bulan hi atawotawon an punnomnomnomandah nadadagan din Templo.

^f 7:1 Nan mi'apat an algo hinan mi'ahiyam an bulan ya December 7 i dita'u.

⁴Ya alyon nan ongal di abalinanan Dios i ha'on di, ⁵Ibagam hinadan ibbam an tataguh bobleyu ya ta'on on hinadan padi an manu te nun'ulatda ya immukayunganda hinan mi'alima ya mi'apituh bulan hi atawotawon hi napituy (70) tawon hi niha'adandah udum hi boble mu hay immannung ya bokon ha'on di dinayawda. ⁶Ya ta'on on hinadan pangananyuh nan natuddun pundayawanyun ha'on ya hay pun'am'amlonganyu ya ammunay nomnomnomnyu an bokon ha'on. ⁷Undan bokon datuwe nadan imbagabaga' hinadan propetah din malinggop ayu ni' ya dimmakol ayuh ad Jerusalem ya hi an namin nadan bobleh ad Judah ya ta'on on hinan negeb⁸ ya hinadan pu'un di billid an numboblayanyu hi nangappit hi alimuhan di algo.

⁸Ya alyon bon Apu Dios i ha'on di, ⁹Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalih mahapul an nipto' di pangipanuhyuh hi'on waday mihahapit ya munhinhohomo' ayu ya mun'u'ullayan ayu. ¹⁰Ya adiyu paligaton nadan nabalu ya nadan nun'apuhig ya nadan nun'awotwot ya nadan nalpuh udum hi boble an ni'iboble i da'yu. Ta adi ayu munnomnomnom hi panadagyuh ibbayu.

¹¹Athituy imbagabaga' i handidan a'ammodityu mu nginheya' ¹²an paddungnay impakulhiday nomnomda ta adida donglon nadan intudtudun handidan propeta. Ta hiya nan bimmungota' i dida.

¹³Ot gapu ta adida donglon di ibaga' ya agge' mo damdama dingngol di dasalda. ¹⁴Ta hiya nan inwakat'u didah udum hi boble ta ay inyaddib di puwo' dida. Ta nagado'otan nadan bobleda ta ma'id mo ha uggan mangi'wahdi. Ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangalin tuwe.

8 ¹Indani ya alyon bon nan ongal di abalinanan Dios i ha'on di, ²Ongal di naminhod'uh nadan i Jerusalem ta hiya nan nunhiglay bungot'uh nadan binuhulda. ³Ta hiya nan mibangngada' ta mi'hituwa' boh ad Zion hi ad Jerusalem ta mangadanan hi boblen di na'na'unnud i Apu Dios. Ya ma'alih nabillid an niyappit i ha'on hi ad Zion.

⁴Ta mabalin mohpe an munhu'hu"uddan e mundaldallanan nadan a'amamma ya i'ininna ta eda mi'ib'ibbun hinadan ibbadah ad Jerusalem. ⁵Ya ta'on on hanadan u"unga ya mabalin mohpen eda mun'ay'ayyam hinan kalata.

⁶Ya inalın bon nan na'abbaktun Dios di, Ma'id ha mapto' ya da'yun agge niyeh udum hi boble ya alyonyuy, Adi mahna ma'at hinae. Mu ha'on an ongal di abalinanan Dios ya ma'id ha adi' abalınan an aton. ⁷Ta ahiyu tigon an da'yun tatagu' an niyeh nadan bobleh nangappit hi tuluwan di algo ya hi nangappit hi alimuhan di algo an ihwang da'yu ⁸ta ibangngad da'yuh tun ad Jerusalem. Ta ha'on an Dios di un'unudonyu ta inaynayun'un mangipapto' i da'yu.

---

⁸ 7:7 Nan negeb ya hidiye nan napudut an luta hi nangappit hi muiyadna.

⁹Ot hanat pabikahonyuy nomnomyu ta humlu ayun mangigibbuh hinan Templo. Da'yu ya dingngodingngolyu datuwen imbagabagan nadan propetah din ihipundan iyamma nan Templo. ¹⁰Mu indinongyun mangiyammah nan Templo te ma'id ha ipabo'layuh tatagu ya atbohndin ma'id ha pun'abangyuh nadan animal an puntamuwonyu. Ya ma'id ha dinolyun lumah'un te numbalino' nadan tataguh nunlini'odanyu hi binuhulyu ya ta'on on nadan hinaggonyu. ¹¹Mu ad uwani ya ibaga' tee i da'yun nabatin tatagu' an adi' mo aton i da'yu nan inat'un nundusa handi. Ha'on an na'abbaktun Dios di mangalin tuwe. ¹²Ta ad uwani ya maphod di ibungan di itanomyu an umat hi greyp ya nadan udum an itanomyu. Ya pa'aliyo' di udan ta adi ayu makulangan hi liting. Ta athituy ato' an munwagah i da'yun nabatin tatagu'. ¹³Ta ta'on on inusal ni' di tataguh abobboble nan na'at i da'yun i Judah ya i Israel hi pun'idutdah^h udum mu ad uwani ya ihwang da'yun ha'on ta ipatigo' hinadan tataguh udum hi boble an wagahan da'yu. Ta hiya nan adi ayu tumakut ta inaynayunyuwot an mangiphod hinan Templo.

¹⁴Alyon bon nan na'abbaktun Dios di, Handidan a'ammodyu ya impabungota' ta hiya nan ninonomnom'un dusaon dida ot ipa'annung'u an agge' himmo' dida. ¹⁵Mu ad uwani ya adi da'yu dusaon. Ot hanat adi ayu tumakut te ibaga' tee an adi' ibahhon wagahan da'yu. ¹⁶Mu hay pinhod'uh atonyu ya nan immannung di ibagayuh ibbayu.ⁱ Ya tigonyu bo ta nipto' di pangipanuhyu hi'on waday mihahapit. ¹⁷Ya hanat adi ayu numanomnom hi panadagyu ihbayu. Ya atbohndin adiyu unnudan nadan munlayah te ha'on an Dios ya ma'abohhola' i dadiye.

¹⁸Ya inalin bon nan ongal di abalinanan Dios i ha'on di, ¹⁹Da'yun i Judah ya pumbalinonyu nadan ugganyu pun'ulatan hinan mi'apat ya mi'alima ya mi'apitu ya mi'ahimpulun bulan hi pun'am'amlonganyun mundayaw i ha'on. Mu tigonyu ta maphod di punhahayyupanyu.

²⁰Ya ha'on an ongal di abalinanan Dios di mangibaga an hanadan wah udum hi boble ya umalidah tun ad Jerusalem an bobleyu. ²¹Te munhimbabaggada an alyonday, Ma'ayu ta ume ta'uh ad Jerusalem ta e ta'u mundasal hinan ongal di abalinanan Dios ta wan wagahan dita'u pibo. ²²Ta hiya nan dakol di malpuh udum hi boble an ta'on on nadan nundongol an boble ya umalidah tun ad Jerusalem ta mundayawdan ha'on an ongal di abalinanan Dios ta wagaha' dida.

²³Ya alyon bon nan ongal di abalinanan Dios di, Ya i diye ya hinohha i da'yun Judyu on waday himpulun (10) umalin nat'onat'on di nalpuwanda ya hapitda ta alyonday, Daan mo bahan ta mi'hitu amin da'yu te dingngolmin pa'abboddangan da'yun Apu Dios.

---

^h 8:13 Nan pun'idutda ya alyonday, Hanat ma'at i da'yu nan na'at hi ad Judah ya hi ad Israel. ⁱ 8:16 Epesus 4:25

9 ¹ Imbagan Apu Dios an innilanan namin di ma'ma'at hi atagutagu an namama i dita'un tinanud Israel. Ta hiya nan impa'innilana an madusa nadan i Hadrak ya i Damaskus te pinalpaligat dita'un tinanud Israel. ² Ya dusaona bo nadan i Hamat an wadah nan pogpog di ad Damaskus. Ya ta'on hi nala'ing nadan tataguh ad Tyre ya hi ad Sidon ya dusaona damdama dida. ³ Ya atbohadin ta'on hi hinamad nadan i Tyre nadan binattun alad di bobleda ya dakol di inamungdah balitu' ya silber an ayda hupu' hinan kalata ⁴ ya ma'ido' dadiyen kinadangyanda te mitopaldah nan baybay ya mapu'ulan di bobleda.

⁵ Ya ta'on on nadan i Pilistia an umat hinadan numbobleh ad Askelon ya hi ad Gaza ya hi ad Ekron ya gumayonggongdah takutda i diyen ma'at ta ma'id mo ha namnamaondan mihwang. Ya mipapate nan patul hi ad Gaza. Ya minganuy hi ad Askelon. ⁶ Ya hi ad Asdod e ya hanadan nalpuh udum hi bobley munhituhdi. Ta dadiyey pamogpog'uh nan punlattuwanan nadan i Pilistia.

⁷ Ta ahi alyon Apu Dios hinadan mabati an i Pilistia di, Ha'on mo tuwalyi dayawonyu ta wan mibilang ayuh balun tinanud Judah. Ta adi ayu mo mangan hi dotag an agge na'aan di dalana ya nadan udum an makan an agge nibilang hi malinis. Ta ibilang da'yu moh tatagu' an umat hi inat'uh nadan i Jebus.

⁸ Ya alyon bon Apu Dios di, Guwalyaa' nan ibilang'uh boble' ta adi hogpon di binuhul an umalin gumubat. Ta ma'id mo ha umalih mamalpaligat i da'yun tatagu'. ⁹ Ta an namin ayun i Jerusalem ya ahitutukuk ayuh amlongyu ot nomnomnomyu an umali nan patulyu an nipto' di pangatna ta hiyay managu i da'yu. Ya hidiyen patul ya mumpada'ul te han puntakkayana ya han imbabalen di dongki.

¹⁰ Ya alyon bon Apu Dios di, Aano' hi ad Israel ya hi ad Jerusalem nadan ma'usal hi gubat an umat hinadan kalesa ya kabayu. Ya pa'ih'o' nadan panada'. Ta hidiyen patul di mun'ap'apuh abobboble an nun'agawwah baybay ya mhipun hinan wangwang an nungngadan hi Euprates ta ingganah nan pogpog tun luta ta palinggoponay abobbobleh tun luta.

¹¹ Mu ad uwani ya nibalud di udum i da'yuh udum hi boble an paddungnay wada ayu i ha bitu an ma'id ha liting hi inumonyu. Mu gapuh nan ibaga' hi ato' an mamaliw i da'yu an gapuh nan dalan nan ini'nongyun kalnero^k ya ipilubus da'yu ta umanamut ayu. ¹² Ot da'yun nibalud hi udum an boble ya mabalin mon umanamut ayu hi numboblayanyu. Ya hi'on nganney dinakol nadan inalada i da'yu ya

---

j **9:10** Nan pana ya hidiye nan bokang an usalondan e mi'gubat. ^k **9:11** Gahin on waday mi'nong hi mihukkat hinadan bahul di tatagu ya ahi mabalin an pakawanon Apu Dios dida ta way atondan mi'tagu.

pundubliyo' di ibanggad'un da'yu. ¹³Te pumbalinon da'yun i Judah ya i Israel hi paddungnay pana' ya ispada' an pangubat'uh ad Greece.

Hay Pangabakan Nadan Tatagun Apu Dios

¹⁴Hi Apu Dios ya paddungnay bugut hi baktun di ulu ta'un tataguna. Ya oladona'ey panana ya ay kilat an mange. Ya hiyay mangipagangoh hinan tangguyub an mangipa'innilah nadan tataguna ta eda gubaton nadan binuhulda. Ya i diyen umaliyana ya umat i ha mabikah an puwo' an malpuh muyyadna. ¹⁵Ta hiyan ongal di abalinanan Dios ya ipapto' dita'u. Ta ta'on on ammuna nan bingngibing an usalon ta'u ya abakon ta'u nadan binuhul ta'u. Ta mabalin mohpen itkuk ta'uy pun'am'amlongan ta'u an paddungnay nun'abubutong ta'u. Ya mabhug ta'u ta umat ta'u hinan ongal an malukung an napnu hi dalan mihiit hinan duggun nan punggobhan hi mi'nong.

¹⁶Ta ihwang dita'un Apu Dios an tataguna an umat hinan mumpastol an ipapto'nay kalnerona ta ma'id ha adi maphod hi ma'at i dida. Ta mumbalin ta'u hi nabalol i hiya an umat i ha munlitaak an balitu' an miha'ad hinan koronan di patul. ¹⁷Ya pumhod di adol ta'u. Ya namamah nadan mumpangpangilog te dakol di makan ya ma'inum.

Hay Pangipaphodan Apu Dios Hinadan Tataguna

10 ¹Hinan puntanoman ta'u ya mahapul ta'uy udan. Ot hanat ibaga ta'un Apu Dios ta ipa'alina'udan te hiyay nangiphod hi bugut an alpuwan di udan. Ot pumhod'ey itanom ta'u ya pumhod ta'un namin.

²Ta bokon nadan numpun'aten a'ammod ta'u ya nadan mangibagah ibalanan di in'inop di pumbagan ta'uh boddang te layah di ibagada. Ot hanadan tatagun mamatin dida ya umatdah nadan natala' an kalnero an ma'id ha mangipastol i dida.

³Ta hiya nan alyon Apu Dios di, Nunhiglay bungot'u i dida ta hiya nan dusao' nadan patul hinadan boblen nangiyayandah nadan tatagu' te adida ipapto' dida. Mu ha'on an ongal di abalinanan Dios ya ipapto'u nadan i Judah ta mumbalindah mabikah ta umatdah nadan kabayun e mi'gubat. ⁴Ta diday alpuwan nadan ongal di abalinanan mun'ap'apu an umatdah nan tu"ud di bale ya umatda boh nan panan di e mi'gubat. ⁵Ya mumboboddangda ta umatdah nadan mun'abikah an e mi'gubat ta pun'igatinda nadan binuhulda an ayda pito'. Te ha'on an Dios di mamoddang i dida ta abakondan namin nadan binuhulda an ta'on on hanadan mumpuntakkeh kabayu.

⁶Ya hom'o' nadan tataguh ad Judah ya hi ad Israel ta ihwang'u ya pabikaho' dida. Ta iyanamut'u didah bobleda ya donglo' moy dasalda ta umat hi agge' ni' inwalong dida. Manu'eh ato' hidi ya ha'on an Dios di dayawonda.

Hay Numbangngadan Nadan Tinanud Israel An Niyeh Ad Assyria

⁷Alyon bon Apu Dios di, Iyanamut'u nimpe nadan tinanud Israel ta mumbalindah mun'abikah an titindalu. Ta mun'am'amlongdan umatdah nadan nanginum hi bayah. Ta ta'on on nadan imbabaleda ya mi'yam'amlongdah nan ato'. ⁸Ot hitun pumbangngadanda ya punholago' dida ta dumakolda an umat hi dinakolda tuwali. ⁹Ta ta'on on inwakat'u ni' didah nadan nun'idawwin boble mu lo'tat ya nomnomnomona' i dida. Ta hiya nan lo'tat ya umanamutdah nadan imbabaleda. ¹⁰Ta ilpu' didah ad Egypt ya hi ad Assyria ta iyanamut'u nimpe dida. Ya padakolo' dida ta hanada'en udum ya eda munhituh ad Gilead ya hinan nihaggon hinadan billid an nungngadan hi Lebanon. ¹¹Ta ta'on on waday dumatong hi punligatanda an paddungnay agwatonda nan baybay ya ha'on di bumoddang i dida ta paddungnay punhi'ano' nan liting hinan wangwang ta mamaganan hi awonda. Ta ihwang'u didah nadan i Assyria ya i Egypt ta mapogpog di punlattuwiganda ya hay pun'ap'apuwanda. ¹²Ta pabikaho' dida ta nanongnan ha'on di un'unudonda ya pundinolanda. Ha'on an Dios di mangalin tuwe.

Hay Punligatan Nadan Binuhul Nadan Tinanud Israel

11 ¹Alyon Apu Dios di, Da'yuan an billid an nungngadan hi Lebanon ya ibughulyuot nadan geytyu ta umali nan apuy ta gobhonan namin nadan kayiw an sedar hinadan muyung. ²Te onha mabalin an kunga nadan kayiw an sedar ya kungada te ma"idda mo nadan ibbadan kayiw an sedar hinadan muyung te naghobdan namin. ³Ya hanada'e bon mumpastol ya kungada te nadadag nadan pumpastolanda. Ya ta'on on hanadan layon ya mun'alumiyomda te naghob nan muyung an iha"adandah nan nihaggon hinan wangwang an nungngadan hi Jordan.

⁴Ta alyon bon Apu Dios i ha'on an hi Sekariah di, Ekat em ipapto' nadan tatagu' ta umatdah nan kalneron mipatabada ta mihdada. ⁵Te nadan tatagu' ya waday mangattang i dida ta ta'on on patayonda dida ya adida madusa. Ya hanada'en mangigattang i dida ya mun'am'amlongda te alyonday, Madayaw hi Apu Dios te waday pihumi. Ya ta'on on hanadan ap'apuda ya adida hom'on dida. ⁶Ya ta'on on ha'on an Dios ya adi' hom'on dida. Te iyabulut'u dida ta paligaton nadan ap'apuda dida. Ya iyabulut'u bo ta dida dida on nun'a'awwitda. Ta i diyey adadagan diyen bobleda.

⁷Ot ha'on an hi Sekariah ya inala' di duwan hu"ud an hay nipa"elan nan oha ya ule hinadan tatagun ay kalneron mipataba ta mihda. Ya hana'en ohan hu"ud ya mi'alig hinan pamhod'un mun'oh'ohhada ta ha'on di mangipapto' i dida. ⁸Mu nadan tulun ma'layyah an ap'apuda ya agge immeh ohay bulan ot ipa'aan'u didahdi.

Mu ta'on on maphod di inat'uh nadan tatagu ya inahiwawana' i dida. Ta hiya nan immengleya' damdaman dida. ⁹Ot alyo' mon diday, Bokon

mo ha'on di mumpapto' i da'yu ta ukod ayu. Ta nangamung di ma'at i da'yu. Ta ukod ayun di attog on numpapatte ayu.

¹⁰Ot ala' nan hu"ud an nipa"elan di ule' ot putungo' ta pangipatigo' an mibahho mo din nunhahapitananmih nadan ibba' an tinanud Israel. ¹¹Ta hidiyey panginnilaan nadan paddungnay mangigattang ya mangattang' an umannung an iwalong Apu Dios dida.

Hay Pumbagan Sekariah Hi Bino'lana

¹²Ot alyo' hinadan munggattang ya gumattang hi tagatu di, Pohdonyu'e ya iyaliyu ha bino'la' mu adiyu'e ya ta'ombo. Ta hay indatdah bino'la' ya tulumpuluy (30) pihhun silber.^m ¹³Mu alyon Apu Dios i ha'on di, Em iha"ad hinaen pihhuh nan pangiha"adan hi pihhuh nan Templo.

Ot e' iha"ad. Mu dadiyen tulumpuluy (30) pihhun silber ya adi umdah bayad di ohan tagu. ¹⁴Ot putungo' bo nan mi'adwan hu"ud an nipa"elan di pun'oh'ohhaan ta ipatigo' an ma"id mo ha maphod hi punhahayyupan di i Judah ya i Israel.

¹⁵Indani ya alyon bon Apu Dios i ha'on di, Mumbangngad'a an mumpapto' i dida mu hinwe'we'we'om ¹⁶ta ipatigom nan a'at nan ahi umalin mumpastol an adina ipapto' nadan kalnero ya adina e hama'on nadan matala'. Ya ta'on on nadan mahugatan ya adina agahan. Ya adina e ipastol nadan mataban kalneroh nan awadan di anonda. Te hay nomnomnomona ya hay pamaltiyanan dida. Ya ta'on on aggeda na'atte on nunluh'upnay kukubda.

¹⁷Ta hidiyey nipa"elan nan mun'ap'apu ta hiya nan madusa te aggena impapto' nadan tataguna. Ta umaliday mangubat i dida ya mahugatan ta ma"id mo ha bikahna ya ta'on on nan matana ya mapilok ta ma"id mo ha abalananan mi'gubat.

Hay Pangihwangan Apu Dios Hinadan I Jerusalem

12 ¹Hi Apu Dios an nunlumuh ad abunyan ya tun luta ya nangdat hi itaguwan di tagu ya athituy alyonah ma'at hinadan tinanud Israel. ²Alyonay, Nomnomnomonyu an pumbalino' di ad Jerusalem hi ay bayah an butongona nadan tataguh nunlini"odan an e mangubat hinadan i Judah ta ma"id ha pot'ondah atonda.

Hay Ma'at Hitun Apogpogan Tun Luta

³Alyon bon Apu Dios di, Hitun apogpogan tun luta ya pumbalino' hi ad Jerusalem hi paddungnay ongal an batu ta adi mabalin hi madlig. Ta ta'on on umaliday tataguh abobboble an mangubat i dida on diday

---

¹ 11:11 Nadan mangigattang ya mangattang ya hay alyon di udum ya nadan tatagun migattang di iwalong Apu Dios. ^m 11:12 Matthew 27:9-10

mun'a'ipit. ⁴Ya patakuto' nadan kabayuda ya talao' di nomnom nadan mumpuntakke. Ya ibaliw'u nadan i Judah ta piloko' nadan kabayun nadan umalin mangubat i dida. ⁵Ta wan alyon mohpen nadan ap'apun munhilbih nan patul hi ad Judah di, Mabikahda nadan i Jerusalem te nan ongal di abalinanan Dios di un'unudonda.

⁶Ya alyon bon Apu Dios di, Ya i diyen apogpogan tun luta ya pumbalino' nadan ap'apuh ad Judah hi paddungnay apuy an gobhonay nitapu"ul an kayiw ya padalanganay nitapu"ul an dagami. Ot athituy ma'at hinadan umalin malpuh nunlini"odanda an mangubat i dida. Mu hi ad Jerusalem e ya munnanong an malinggop. ⁷Te ibaliw'un namin hi ad Judah ta adi ammunah ad Jerusalem an boblen David di mabongbong'al ya abuh. ⁸Ya ipapto"u nadan tataguh ad Jerusalem ta ta'on on nadan na'akkapuy ya pabikaho' dida ta umatda i handin hi David.

Ya nan aton nadan holag David an mumpapto' hinadan ibbayu ya umat hi pangat nan anghel ya umat boh pangat'un Dios an mumpapto' i da'yu.

⁹Ta i diye ya dadago' an namin di tataguh abobboble an mangubat hi ad Jerusalem.

Hay Puntutuyuwana Nadan Tataguh Ad Jerusalem

¹⁰Ya nadan mun'ap'apu an holag David ya ta'on on nadan tataguh ad Jerusalem ya wadao' di homo'da ya pamhoddan mundasal. Ta hitun panigandan ha'on ya imatunana' an ha'on din hinudpakdah pahulⁿ ta nunhiglan umukayunganda an umatdah nan a'ammod an umukayungan hi'on nate nan binuktung onu panguluwan an imbabaleda. ¹¹Ta hidiyen umukayunganda ya umat hi immukayungan nadan bokon Judyu hi natayan nan diosda an hi Hadad-Rimmon hidih nan nundotal hi ad Megiddo. ¹²Ta ta'on on nadan holag David ya nadan tanudana an holag Nathan ¹³ya nadan tinanud Libay ya nadan holag Simey ya athidin umukayunganda an mahiwweda nadan binabai ya nadan linala'i. ¹⁴Ya an namin nadan udum an himpahimpamu'un ya umukayunganda an ta'on on nadan ahawadan binabai.

13 ¹Alyon bon Apu Dios di, Ya hitun puntutuyuwanda ya mapakawanda an paddungnay ma'ulahana di bahul nadan holag David ya an namin nadan tataguh ad Jerusalem. ²Ya i diye ya aano' an namin nadan iniphod di tagun alyonday diosda hinadan bobleh tun ad Judah. Ya padinongo' bon namin nadan mumpunlayah an propeta an hay nalpuwan di abalinanda ya nadan adi maphod an espiritu. ³Mu hi'on waha mangipatna bon mangat i dadiyen inat nadan mumpunlayah an propeta ya hanadan a'ammodna ya alyondan hiya di, Mahapul an mipapate'a te ilaylayahham hi Apu Dios. Ta nadan a'ammodnay mamaten hiya.

ⁿ 12:10 John 19:37

⁴Ta i diye ya tumakutda mo nadan mumpunlayah an propeta an mangipa'innila hi'on waha inoponda. Ya adida mo munlubung hi lubung di propeta ta idinongda mon huma'uha'ul hi tatagu. ⁵Ya iha'utda mon alyonday, Bokona' propeta te umman inyung'ungaa' an timmamutamuh nan puntanoman. ⁶Ya wa'et waday mummahmah an alyonay, Tanganu danaen kilahmu? Ya alyonay, Datuwe nadan hugat^o hi ni'yawwita' hi balen nadan gagayyum'u.

Hay Pamatayandah Nan Mumpapto' Hi Kalnero

⁷Alyon bon nan ongal di abalinanan Dios di, Agayu ta patayonyu nan pumpapto'o' hi kalnero. Ta mahihi'an nadan kalneron ipapto'na ta mapaligat nadan imbabaleda.^p ⁸Ta matey mahuluk hi godwah nadan tataguh ad Judah ta ammuna ha kulang hi godway mabati. ⁹Mu ta'on on dadiyen mabati ya patnao' dida ta umatdah nan silber onu balitu' an milutu ta mamahmahda. Ta lo'tat ya mumpahpahmo'dan ha'on ta tobalo' mohpey dasalda. Ya mabalin mohpen alyo' di, Tatagu' dida. Ya alyonda mohpe boy ha'on nan Dios an un'unudonda.

Hay Umaliyan Nan Mun'ap'apu

14 ¹Ha'on an hi Sekariah ya alyo' di, Nomnomnomon ta'u an agagga moy pundusaan Apu Dios i dita'un i Jerusalem. Ta umaliday mangubat i dita'u ya nun'alada nadan nun'abalol an wadan dita'u ya ginogodwadah hinangngab ta'u. ²Te alyon Apu Dios di, Ipa'ali' di tataguh abobboble ta gubaton da'yun i Jerusalem. Ta hogponda tun bobleyu ya nun'alada nadan nun'abalol an wadan da'yu. Ya pinilitdan ilo' nadan binabai. Ya nan godwan nadan tataguh bobleyu ya miyedah udum hi boble ya nibati nadan udum hitun bobleyu.

³Mu udum hi algo ya gubaton Apu Dios dadiyen boble an umat hidin ina'inatna handi. ⁴Ta paddungnay tuma'dog hi Apu Dios hinan nabillid an nungngadan hi olibo an wah nangappit hi tuluwan di algo hi'onta wah ad Jerusalem ta matommang hidiyen billid ta madlig nan tommangna hi nangappit hi huddo'na ya nan tommangna hi nangappit hi muyyadna. Ta nan numbattananda ya mumbalin hi abillobillog an nundotal. ⁵Ta bumtik ta'u an i'wa ta'un diyen nundotal ta inggana hi ad Asel. Ta nan e ta'u bumtikan ya umat hidin binumtikan handidan a'ammod ta'uh din immalyoganah din numpatulan Ussiah^q hi ad Judah. Ya ahi mohpe umalih Apu Dios an ibbana nadan anghelna.

⁶Ta mihipun i diye ya ma'id mo ha kotol. Ya ta'on on ma'id nan algo ⁷ya minaynayun an mapatal ta ma'id ha hilong. Ya hay a'atan tuwe ya hi

---

^o 13:6 Hay aton nadan mumpunlayah an propeta ya hugatonday adolda hi pundayawdah nan dios di udum an tatagu. ^p 13:7 Matthew 26:31; Mark 14:27 ^q 14:5 Hay ohah ngadan Ussiah ya hi Asariah.

Apu Dios ya ammunay nanginnila. ⁸Ya munnananong an waday liting an malpuh ad Jerusalem an ta'on on hinan tiyalgo ya hinan kumog. Ya ipluy di godwanah nan nunhiglay ahinan lobong ya ipluy nan godwanah nan baybay an nungngadan hi Mediterranean.

⁹Ta hi Apu Dios di mun'ap'apun namin hitun luta ya hiya ya ammunay madayaw. ¹⁰Ya mundoddotal di ad Geba an huddo' di ad Jerusalem ta ingganah ad Rimmon an muyyad di ad Jerusalem. Ta ammunah ad Jerusalem an nabaktu. Ta hanadan pogpog tuwen boble ya mihipun hidih nan way geyt an nungngadan hi Benjamin ta ingganah awadan nan mamangulun geyt ta ingganah nan geyt hinan dugguna. Ya mihipun bohdi nan awadan nan natagen pungguwalyaan an nungngadan hi Hananel ta ingganahdih nan awadan nan pungkopalandah greyp di patul. ¹¹Ta malinggopda mohpe nadan i Jerusalem te ma'id ha itakutdah e mangubat i dida.

¹²Mu hanada'en mangubat hi ad Jerusalem ya ipa'alín Apu Dios di nunhiglan dogohda. Ta ta'on hi mataguda ya pamaag ya mabulu' di adolda ya matada ya dilada. ¹³Ya ipa'alín Apu Dios di nunhiglan takut nadan tatagu ta ma'id ha pot'ondah atonda ta pamaaggon numpapatteda. ¹⁴Ya hanada'en udum an i Judah ya eda boddangan nadan ibbadan i Jerusalem. Ta abakonda nadan bobleh nunlini'odanda ya nun'alada nadan balitu' ya silber ya lubungda. ¹⁵Ya ipa'alín bon Apu Dios di himpappangen dogoh hinadan kabayu ya mul' ya kemel ya dongki ya nadan udum an animal hidih nan nungkampuwan nadan binuhulda.

¹⁶Mu udum hi algo ya hanadan adi mi'yate i dadiyen tataguh udum an boble ya atawotawon on umedah ad Jerusalem ta eda mundayaw hinan Patul an hiya nan ongal di abalinanan Dios hinan uggan punnomnomnoman nadan tinanud Israel hi nun'anallungan handidan a'ammoddah nan agge naboblaysan.

¹⁷Mu hanada'en tataguh udum an boble an adi umeh ad Jerusalem an e mundayaw hinan Patul an hiya nan ongal di abalinanan Dios ya adi umudan hi bobleda ta adi madanuman di itanomda. ¹⁸Ya ta'on on nadan i Egypt ya adida'e umen e mundayaw ya nunhiglay punligatanda. ¹⁹Ta hidiyey dusan nadan i Egypt ya nadan udum an tataguh udum hi boble an adi e mundayaw i diyen Patul hinan punnomnomnoman nadan tinanud Israel hinan nun'anallungan handidan a'ammoddah nan agge naboblaysan.

²⁰Ya hitun apogpogan tun luta ya ta'on on nan ibanggol nadan kabayu an mungkililing hi'onda mange ya mitudo' hidiy, Hituwe ya niyappit i Apu Dios. Ta adi ta'u alyon hi wadaday nabalbalol ya wadaday adi. Ya hanadan banga an wahdih nan Templo ya niyappitdan Apu Dios an umat

---

r 14:15 Nan mul ya hidiye nan imbabalen di tinangbalan di dongki an kabayu.

hinadan malukung ta ma'usaldahdih nan punggobhan hi mi'nong. ²¹Ta an namin nadan bangah^s ad Jerusalem ya hi an namin nadan bobleh ad Judah ya niyappitdah nan ongal di abalinanan Dios ta ma'id ha mangalih ma'id ha usalona. Ta adi mo gahin on wadaday mumpunggattang hidih nan Templon diyen ongal di abalinanan Dios.

---

^s 14:21 Bokon banga ya abuh di niyappit i Apu Dios mu ta'on on hanadan udum an usal hinan Templo.